Voortgangscommissie

Sint Maarten

Zestiende rapportage aan het ministerieel overleg over de periode

1 juli 2014 – 1 oktober 2014

De Voortgangscommissie:

R. Bandell, voorzitter
N. Schoof, lid
R. Gibson, lid

november 2014

Inhoudsopgave

Bijlagen:

- Uitvoeringsrapportage van de minister van Justitie, 24 november 2014

Algemeen

De voortgangscommissie van Sint Maarten biedt u hierbij de zestiende voortgangsrapportage aan over de uitvoering van de plannen van aanpak van Sint Maarten in het derde kwartaal van 2014.

Deze rapportage verschijnt in een tijd dat er op Sint Maarten een demissionaire regering zit in een wisselend politiek klimaat. De onlangs verschenen rapporten over integriteit op Sint Maarten houden de gemoederen breed bezig. Bovendien zorgt een aanwijzing van de rijksministerraad over de screening van nieuwe ministers ook voor veel discussie in ambtenarij en maatschappij.
Veel van het bovenstaande zal ertoe hebben bijdragen dat de commissie ten tijde van het voorgenomen werkbezoek nog niet over de uitvoeringsrapportages van de minister van justitie beschikte. Ook bleek de commissie dat op de data van het voorgenomen werkbezoek de meeste gesprekspartners niet beschikbaar waren.

De commissie heeft daarom geconcludeerd dat het onder die omstandigheden niet zinvol is een werkbezoek te houden. Wat u in deze zestiende rapportage leest is gebaseerd op de nadien ontvangen uitvoeringsrapportages van de diensten gevangenis, politie en landsrecherche en een gesprek met de minister van justitie, waarbij de in Nederland verblijvende leden en secretaris via de videoconference deelnamen. Daarom kunnen niet alle onderdelen van de plannen van aanpak in deze rapportage worden besproken.

De minister van justitie biedt zijn verontschuldigingen aan voor het late toezenden van de uitvoeringsrapportage en zegt toe in het nieuwe jaar de uitvoeringsrapportage tijdig toe te zenden. Met de minister zal in een vroeger stadium worden overlegd over een geschikte datum voor een gesprek met hem over de uitvoeringsrapportages.

De commissie heeft in de vorige rapportage aan het ministerieel overleg voorgesteld om het plan van aanpak van de afdeling Burgerzaken en het verbeterplan van het ministerie van Vromi als voldoende afgerond te beschouwen. Hoewel dit voorstel op moment van het schrijven van deze rapportage nog niet door het ministerieel overleg is bekrachtigd, omdat geen overleg heeft plaatsgevonden, laat de commissie deze onderdelen van de landsoverheid verder buiten beschouwing.

De commissie meldt voorts dat het erop leek dat het Sint Maartense lid een ministerspost in het nieuwe kabinet van Sint Maarten zou gaan bekleden. Om die reden heeft het Sint Maartense lid per 1 december 2014 zijn ontslag als lid van de voortgangscommissie Sint Maarten aangeboden. De overige leden van de commissie en het secretariaat zien de heer Richard Gibson Sr. met lede ogen vertrekken en danken hem voor de constructieve en altijd zeer prettige samenwerking. De commissie hoopt zo spoedig mogelijk op een voordracht voor een kandidaat voor het Sint Maartense lidmaatschap in de commissie.

Tot slot van dit algemene deel vreest de commissie dat de brede discussie over zaken als aanwijzingen,de integriteitsrapporten en hun follow up en de langdurige regeringswissel veel energie vergt, die ten koste gaat van de uitvoering van de plannen van aanpak. De prioriteit moet bij de uitvoering van bestaande afspraken

over de plannen van aanpak liggen en de commissie adviseert het ministerieel overleg dit nogmaals duidelijk vast te stellen. Het zal de commissie deugd doen als in de volgende rapportage over het laatste kwartaal van 2014 voortgang bij de onderdelen gevangenis, politie en/of landsrecherche gemeld kan worden.

Vaststellen regelingen

Een van die onderwerpen is het reeds veelbesproken uitblijven van de vaststellen van wetgeving en diverse regelingen op het terrein van justitie. Zolang de functieboeken, plaatsingsplannen en bijbehorende documenten voor de gevangenis, politie en landsrecherche niet worden vastgesteld kan de formele plaatsing van het personeel ook niet plaatsvinden. Deze situatie duurt nu sinds 10 oktober 2010 en zorgt voor veel onrust onder het personeel. In de uitvoeringsrapportage blijkt niet van enige voortgang op dit punt en dat is bijzonder bedroevend. Na ruim vier jaar zijn er geen redenen meer te bedenken die verder uitstel nog kunnen rechtvaardigen.

De minister heeft de commissie toegezegd het herzien inrichtingsplan van de politie spoedig voor advies aan de commissie te zenden. In dat plan wordt uitgegaan van een formatie van 329 fte, waarover met de vakbonden overeenstemming zou zijn bereikt. Voorlopig streeft de minister naar een bezetting van 275 fte.
De commissie wijst op de normen die zijn neergelegd in de Onderlinge regeling politiesterkte. Die norm had al bereikt moeten worden in 2013 en nog is er op korte termijn geen uitzicht op die sterkte.

Hetzelfde geldt voor de functieboeken van de landsrecherche en de gevangenis.
De commissie herhaalt dat die stukken ten tijde van het verkrijgen van de landstatus al gereed waren en er diverse momenten zijn geweest dat vaststelling kon en moest plaatsvinden. Financiele overwegingen zullen daarbij zeker een rol spelen, maar beseft moet worden dat in 2010 gemaakte keuzes geld kosten. Het personeel van de diensten heeft na al die jaren recht op een deugdelijke basis voor hun functies en hun formele plaatsing daarop. Wijzigingen in de organisatie en uitbreiding of inkrimping van de formatie zijn altijd mogelijk, doch moet gebeuren na vaststelling van inrichtingsplannen en functieboeken. De commissie dringt er daarom met klem nogmaals op aan vaart achter dit onderwerp te zetten.

Financiering uitvoering plannen

Duidelijk is dat veel vertraging in de uitvoering ontstaat door gebrek aan financiering en zelfs de dreiging dat er geen financiering zal zijn. Enkele malen is de commissie het standpunt tegengekomen dat een uitvoeringspunt niet is opgepakt omdat er toch geen financiering voor zou zijn. Daarom dringt de commissie wederom aan op dekking van de uitvoering van de plannen van aanpak in de begroting van Sint Maarten voor de komende jaren.

A. Politiekorps Sint Maarten (KPSM)

Leiding politie
De commissie stuitte bij de voorbereiding van het werkbezoek op onduidelijkheid over de leiding van het korps.
Over de werving van een nieuwe korpschef zegt de minister een advies te hebben ontvangen van de selectiecommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van justitie, de vakbond, OM en een externe adviseur. Hij hoopt zeer binnenkort de naam van de nieuwe korpschef, die in het eerste kwartaal van 2015 zal beginnen, bekend te maken.

Personeel politie
In de rapportage wordt gemeld dat 21 aspiranten nog niet zijn aangesteld. De minister bevestigt dat er door gebrek aan financiering enige vertraging was bij de aanstelling van de aspiranten. De financiële dekking is gevonden en de aspiranten zijn inmiddels aangesteld.

Positief is dat invulling wordt gegeven aan de beleidsmatige ondersteuning van de korpsleiding door de selectie van een hoofd bedrijfsvoering en senior beleidsmedewerker. De werving van de ondersteuning hangt samen met het vertrek van de vijf zogenaamde kwaliteits- en implementatiemanagers in het laatste kwartaal van dit jaar. De weggevallen ondersteuningscapaciteit moet voor een belangrijk deel worden opgevangen door nieuwe medewerkers in het stafbureau van de korpsleiding. Daarvan zijn er inmiddels twee aangetreden en een derde kandidaat haakte op het laatste moment af. Daarvoor wordt opnieuw geworven.

Een vitaal onderdeel in de plannen van aanpak is de personele bezetting (kwaliteit en kwantiteit) en de commissie maakt zich daar nog steeds grote zorgen over. Vaak vormt de financiering, ten onrechte, een belemmering, anderzijds is de commissie niet van een gedegen meerjaren capaciteitsplanning gebleken.
De commissie ontvangt bij de volgende rapportage graag een overzicht van de huidige formatie (aantal fte's) en de feitelijke bezetting per 1 januari 2015.

Politie onderwijs
In de uitvoeringsrapportage van de politie is te lezen dat er stagnatie is bij de gezamenlijke politieopleiding, het zogenaamde reizende docentsysteem. In de rapportage wordt aangegeven dat CN en Curacao een eigen koers varen. Op basis van informele informatie die de commissie ter ore kwam heeft het er alle schijn van dat aan het besluit van het JVO van juni 2014 geen uitvoering gaat worden gegeven. Dat zou zeer bestreurenswaardig zijn, omdat juist op dit onderwerp voor alle partijen grote voordelen te behalen zijn door gezamenlijk op te trekken. De commissie adviseert het ministerieel overleg dit onderwerp op de agenda te zetten om met als doel het college van korpschefs en de politieacademie tot een vergelijk te laten komen langs de lijnen van het besluit van het JVO van juni 2014.

Mobiliteitsplan

Naast het uitblijven van personeel voor politie lijkt ook het mobiliteitsplan van de politie niet tot uitvoering te komen. De in de uitvoeringsrapportage beschreven budgetoverheveling voor voertuigen naar het minister van AZ kan daar op zich geen reden voor zijn. De commissie verneemt graag de reden waarom het mobiliteitsplan niet wordt uitgevoerd.

B. Gevangenis Point Blanche

Renovatie
De minister van Justitie meldt dat de eerste fase van de renovatie is afgerond en de tweede fase is begonnen. Ook onderdelen van fase drie zijn in uitvoering genomen.

Voorts meldt de minister dat de voorbereidingen voor de uitbreiding van de gevangenis in 2015 op schema liggen en de financiering daarvan in de begroting zijn opgenomen.

Jeugdinrichting
Zeer positief is de melding van de minister dat hij op 10 december 2014 de jeugdinrichting in Cay bay gaat openen. Gekwalificeerd personeel is geworven en na de opening zullen de jonge gedetineerden in de inrichtingen worden ondergebracht. In totaal gaat het om 24 plaatsen.
De commissie vindt dit een zeer belangrijke stap in de uitvoering van het plan van aanpak van de gevangenis, die ook in de weging van het CPT positief zal worden gewaardeerd. De jonge gedetineerde heeft meer kans op een juiste bejegening en de detentie vindt plaats in een meer jeugdvriendelijke omgeving. De kansen om terug te keren in de maatschappij en daarin een goede weg te vinden worden hiermee aanzienlijk vergroot. Bij een volgend werkbezoek zal de commissie de in gebruik genomen jeugddetentieinrichting in ogenschouw nemen.

Personeel
Een vitaal onderdeel in de plannen van aanpak is de personele bezetting (kwaliteit en kwantiteit) en de commissie maakt zich daar nog steeds grote zorgen over. Niet alleen vormt de financiering, ten onrechte, een belemmering, maar ook de wervingsfunctie kan en moet sterk worden verbeterd.
De commissie ontvangt bij de volgende rapportage graag een overzicht van de huidige formatie (aantal fte’s) en de feitelijke bezetting per 1 januari 2015.

C. De Landsrecherche

Personeel

Met instemming constateert de commissie dat de landsrecherche dit jaar vijf nieuwe personeelsleden heeft geworven. De eindformatie van 16 fte uit het plan van aanpak komt hiermee in zicht. De minister bevestigde dat in 2015 opnieuw vier rechercheurs zullen worden geworven.
De commissie wijst erop dat gezien de werkbelasting van de landsrecherche een formatie van 16 fte te krap lijkt. Waar bij de politie een inrichtingsplan aan de orde is met minder formatie, is een uitbreiding van de formatie bij de landsrecherche, in elk geval tijdelijk, noodzakelijk .
De commissie is van mening dat met meer deskundige mensen en een goede samenwerking meer en betere output geleverd kan worden.
Extra ondersteuning is hard nodig om nieuwe zaken aan te pakken en lopende goed af te ronden.
De commissie roept in herinnering dat de minister van Justitie van Sint Maarten bij brief van 7 januari 2014 om ondersteuning uit Nederland verzocht bij de minister van Veiligheid en Justitie. Daarop heeft de minister van Ven J, alsdus de minister, toegezegd twee rechercheurs uit Nederland aan de landrecherche ter beschikking te stellen. Volgens de minister van Justitie zijn deze rechercheurs nog niet aangetreden. Helaas lijkt de profetische opmerking van de commissie uit de veertiende rapportage te worden bewaarheid: één jaar na het verzoek is er nog geen ondersteuning.

De minister van Justitie maakte tijdens het gesprek gewag van een plan ter ondersteuning van de rechtshandhavingsketen dat in Nederland wordt voorbereid. Van enige participatie van de zijde van Sint Maarten is geen sprake en ook is volgens de minister onduidelijk wanneer en hoe dat ingevuld gaat worden en wat de status van de ondersteuning zal zijn. De minister geeft aan hier zeer ontevreden over te zijn.

Het heeft er de schijn van dat er in Nederland eenzijdig wordt gewerkt aan plannen om de rechtshandhavingsketen te versterken, terwijl aan ondersteuningsverzoeken van Sint Maarten geen invulling wordt gegeven. De voortgangscommissie begrijpt niet hoe een en ander met elkaar te rijmen valt.
Herhaaldelijk heeft de commissie in ondubbelzinnige bewoordingen ondersteuning aan Sint Maarten door Nederland bepleit, omdat de instituties personeel en kennis missen. In geen enkel geval kan de commissie constateren dat daaraan enig vervolg is gegeven.
De commissie wijst erop dat de uitvoering van de overeengekomen plannen van aanpak de hoogste prioriteit moet hebben (uitvoering rijkswetgeving) en dat in voorbereiding zijnde plannen van Nederlandse zijde, primair die uitvoering moeten veiligstellen en bespoedigen. De commissie adviseert dringend eerst bestaande afspraken na te komen alvorens andere maatregelen te treffen. De kans dat nieuwe maatregelen de bestaande afspraken interfereren is levensgroot.
Nieuwe maatregelen horen bij voorkeur complementair te zijn aan de plannen van aanpak en deze te optimaliseren. In ieder geval zullen die zichtbaar en integraal bij moeten dragen aan de doelen waarvoor de plannen van aanpak zijn opgesteld." De

voortgangscommissie bepleit dat in het ministerieel overleg duidelijk wordt gegeven over in voorbereiding zijnde plannen en ondersteuningsverzoeken van Sint Maarten.

Overzicht van aanbevelingen en adviezen

1. De voortgangscommissie bepleit dat in het ministerieel overleg duidelijkheid wordt gegeven over in voorbereiding zijnde plannen en ondersteuningsverzoeken van Sint Maarten.
2. De commissie adviseert vast te stellen dat prioriteit bij de uitvoering van de plannen van aanpak dient te liggen en dat uitgaven daarvoor zichtbaar in de begroting van het land worden opgenomen.
3. De commissie adviseert het ministerieel overleg de politieopleiding op de agenda te zetten om met als doel het college van korpschefs en de politieacademie tot een vergelijk te laten komen langs de lijnen van het besluit van het JVO van juni 2014.
4. De commissie hoopt zo spoedig mogelijk op een voordracht voor een kandidaat voor het Sint Maartense lidmaatschap in de commissie.

Uit eerdere rapportages:

5. De commissie verzoekt het ministerieel overleg om druk te leggen op het proces ter vaststellen van de documenten betreffende de nieuwe organisaties van politie, gevangenis en landsrecherche;
6. De commissie adviseert het ministerieel over om het verbeterplan van VROMI als afgerond te beschouwen.
7. De commissie adviseeert het ministerieel overleg om het plan van aanpak van de afdeling Burgerzaken als afgerond te beschouwen.